

2

BUNA GUVERNARE RĂMÂNE CEA MAI BUNĂ STRATEGIE DE CREȘTERE ECONOMICĂ

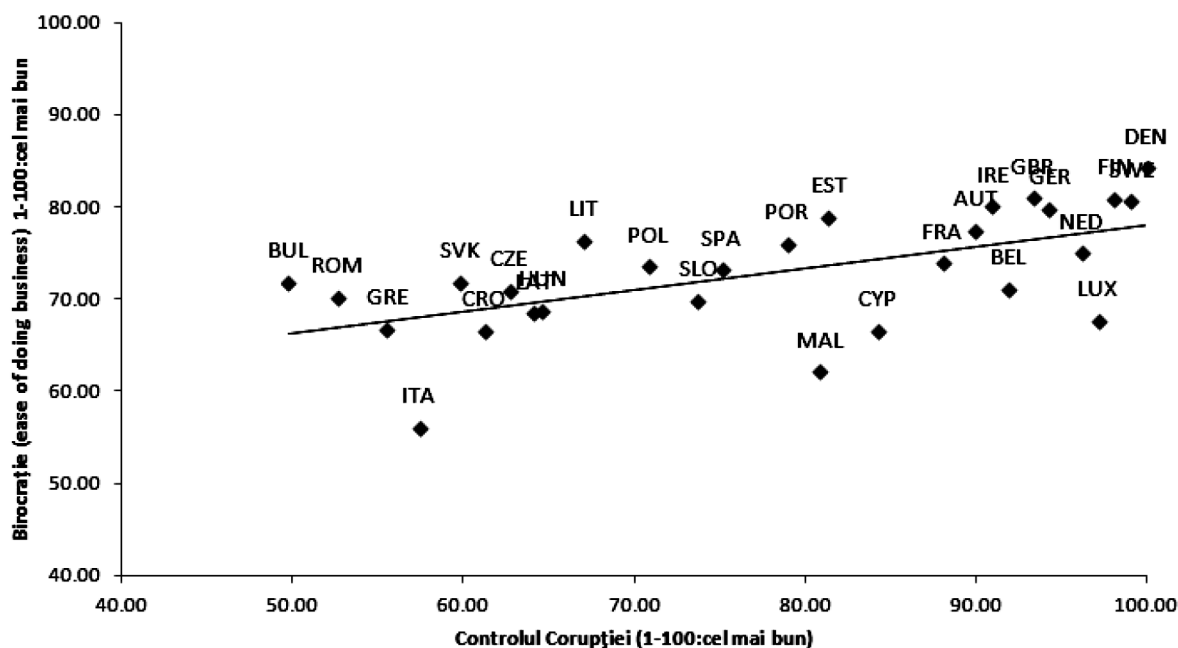
Eforturile eroice ale DNA nu pot reduce corupția dacă nu există un consens pentru reducerea alimentării ei

Spolierea resurselor publice de către oameni cu autoritate în folos personal este o rezultată a resurselor publice disponibile corelată cu o slabă capacitate de control. În Uniunea Europeană, la capitolul resurse ale corupției, avem dovezi că țările care investesc mai mulți bani în proiecte decât în sănătate sau educație (cu alte cuvinte pot cheltui discreționar mai mult), au o birocrație mai stufoasă și o transparență

fiscală mai mică, creând resurse mai mari care pot fi folosite în mod corupt. Acestea ar trebui să fie controlate de către o justiție independentă, un sistem de control administrativ (audit) eficient, de o presă și de o societate civilă vigilente.

Indicatorul birocrației se referă la o serie de factori care afectează mediul de afaceri (usurința deschiderii unei firme, obținerea de aprobări și împrumuturi, plata impozitelor, respectarea contractelor, procedura de insolvență etc.). În **Figura 1** se observă o corelație puternică între mediul de afaceri și

Birocrația și Controlul Corupției

scorul corupției. O administrație coruptă creează multe obstacole legislative ca să poată cere foloase materiale în schimbul accelerării aceluiași proceduri. În acest caz, combaterea corupției ar trebui să elimine piedicile artificiale – acest lucru explică succesul unor economii foarte liberale ca Estonia sau Georgia, singurele din zona de Est care au făcut progrese semnificative în lupta împotriva corupției. Din același motiv, găsim o strânsă corelație între calitatea reglementării (indicator Banca Mondială¹) și corupție.

La nivelul anului 2013, România stătea cât se poate de prost la toate capitolele, astfel că împărțea cu Bulgaria, Rep. Cehă, Grecia, Letonia și Polonia grupa de risc maxim - țări cu resurse pentru corupție ari și controale slabe (vezi Tabel 1²). Singurul indicator la care România a evoluat este cel al birocrăției (ease of doing business) unde, de la recomandările precedente ale SAR, guvernul

Ponta a făcut progrese, coborând spectaculos timpul necesar plătirii taxelor și impozitelor de la 200 la 159 de ore pe an, deci sub media UE din 2013 în 2014. Lipsa de progres este confirmată și de indicatori ai Raportului Competitivității Globale, unde România continuă să aibă scoruri foarte proaste la capitolul favoritism guvernamental față de firme private sau la risipirea fondurilor publice din cauza corupției. Deși, sub ministeriatul la buget al lui Liviu Voinea au existat eforturi de raționalizare a cheltuielilor, în luna octombrie Guvernul a făcut disponibile sume uriașe pentru primarii care au migrat la PSD, iar la finele lunii decembrie bugetul nu era încă aprobat. La fel de dezamăgitoare este și evoluția indicatorului e-government, unde frecvente scandaluri explică lipsa de progres, în ciuda faptului că avem o corelație strânsă între controlul corupției și volumul de servicii publice oferite electronic (vezi **Figura 2**).

Tabel 1. Grupe de risc în controlul corupției la țările membre UE

Nivelul factorilor de constrângere	Nivelul resurselor care alimentează corupția		
	Scăzute		Ridicate
	Mare	Austria Belgia Danemarca Finlanda Franța Germania	Irlanda Luxemburg Malta Olanda Suedia Regatul Unit
Scăzut	Italia Portugalia Slovacia Slovenia Spania		Bulgaria Rep. Cehă Grecia Letonia Polonia Romania

Sursa: Alina Mungiu-Pippidi (ed.), *Controlling Corruption in Europe, Anticorruption Report Vol. 1, Septembrie 2013*

¹ World Bank Institute - "Worldwide governance indicators", disponibil la <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.aspx>

² Alina Mungiu-Pippidi - "The Good, the Bad and the Ugly: Controlling Corruption in the European Union" anexa 6, disponibil la <http://www.againstcorruption.eu/reports/the-good-the-bad-and-the-ugly-controlling-corruption-in-the-european-union/>

Disponibilitatea online a serviciilor publice pentru cetățeni și controlul corupției

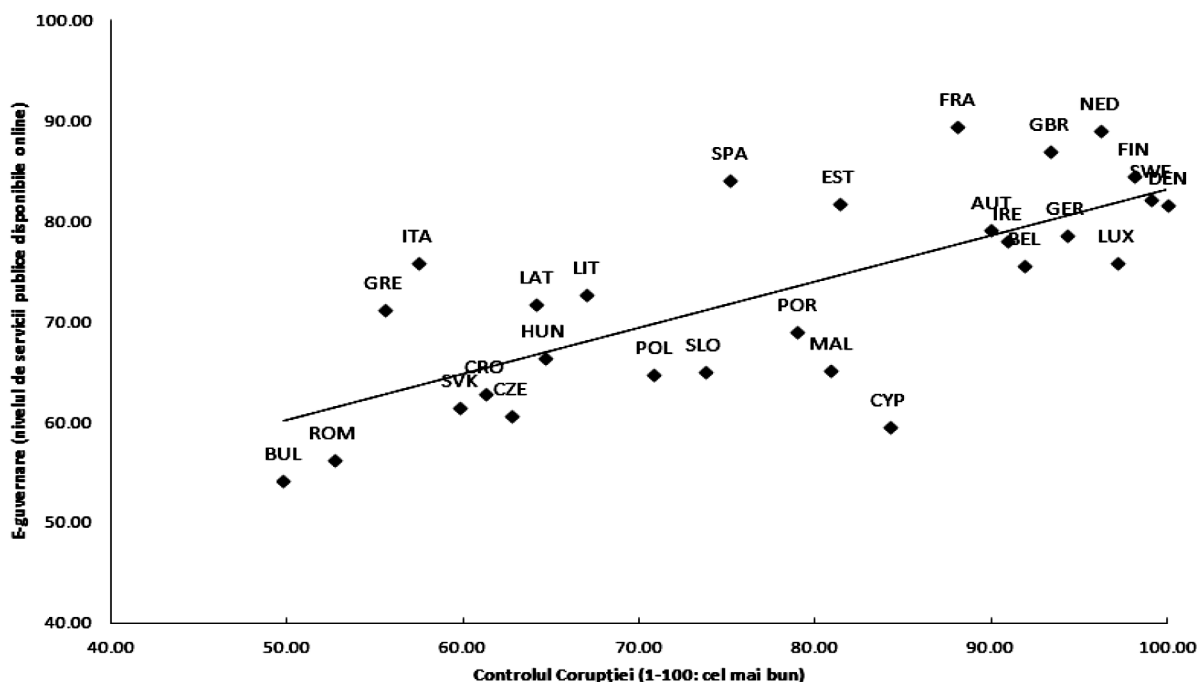

Figura 2: Studiu al Organizației Națiunilor Unite privind E-Guvernarea și Controlul corupției de la World Bank Institute de la 1 (cel mai slab control) la 100 (cel mai bun control – cea mai puțină corupție).

Prin e-guvernare se înțelege totalitatea de servicii publice disponibile online, precum și nivelul de informații publice diseminate în mediul virtual. Cu cât sunt mai multe informații publice postate pe internet, cu atât crește nivelul de transparență instituțională și devine mai grea ascunderea faptelor de corupție, clientelism sau altor forme de abuzuri. Nu este, deci, de mirare că un control scăzut al corupției este incompatibil cu dezvoltarea din punct de vedere al e-guvernării, așa cum reiese și din **Figura 2**. România și Bulgaria, cele mai corupte țări din Uniunea Europeană, sunt și cele mai puțin dezvoltate în ceea ce privește serviciile publice oferite în mediul online (56% față de 73% media UE). La polul opus, țările nordice se bucură de cel mai bun control al corupției din UE, dar și de un nivel ridicat al e-guvernării.

Capacitatea de a controla corupția explică peste jumătate din nivelul economic al unei

țări³. România nu reușește, în ciuda eforturilor, să reducă percepția scăderii corupției în ultimii zece ani de mandat Bănescu. Scandalurile legate de grupul de interese Cocos-Udrea vor duce iarăși la o creștere a acestei percepții deși, în Eurobarometru, numărul românilor care cred că guvernul ia măsuri anticorupție eficiente a crescut de la 18% în anul 2009 la 27% în anul 2013, cea mai mare îmbunătățire de pe continent. Majoritatea rămâne sceptică însă. O îmbunătățire a controalelor, spre deosebire de o eventuală suplimentare a resurselor, e mai puțin sub controlul guvernului, iar presa sau magistratura nu au evoluat din 2013. Poate doar societatea civilă să fi devenit mai activă.

Recomandările noastre sunt, ca atare, o repetiție a celor lansate deja în 2013 și 2014. Ele se referă la:

³ Mauro, P. (1995). Corruption and growth. *The quarterly journal of economics*, 681-712.

BUNA GUVERNARE RĂMĂNE CEA MAI BUNĂ STRATEGIE

1. Diminuarea resurselor pentru corupție printr-o transparență fiscală mult mai mare, cu cheltuielile publice integral publicate pe Internet la maximum o lună după efectuare, la nivelul fiecărei autorități publice, centrale sau locale și reunite pe un portal guvernamental comun (supervizor.ro), altul decât portalul de achiziții.
2. Creșterea ofertei de servicii publice electronice pentru populație.
3. Continuarea simplificării procedurilor administrative și de reducere a birocrăției, unde la timpul necesar importului sau exportului suntem însă deasupra mediei europene.
4. Planificarea, prezentarea și adoptarea unui buget multianual în termenii deja stabiliți cu Banca Mondială, FMI și Comisia Europeană și niciodată respectați, astfel încât să nu mai fie posibilă bugetarea discreționară actuală.